СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 182. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го СЕРПНЯ 1948. — No. 182. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 7, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; НЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРУМАН ТАВРУЄ ДОПИТИ ПРО ШПИГУНСТВО ЯК ШКІДЛИВІ ДЛЯ НАЦІЇ

Вашингтон, 5 серпня. — Президент Труман осудив конгресові допити в справі комуністичного шпигунства й інфільтрації в уряді. Він сказав, що допити наносять нації лиха, яке не дасться направити. Вони теж є „червоним селедцем", якого тримають республиканці на те, щоб відвернути увагу населення від спинення ними в конгресі акції для недопущення до дальшого зросту інфляції під час надзвичайної сесії. Президент сказав це на пресовій конференції і заявив, що конгрес не має нічого нового в справі шпигунства, бо все те було провірене Федеральним Вюром Інформації і федеральною судейською лавою в Ню Йорку.

Совети дістали з Америки уран для виробу атомової бомби.

Комісія неамериканських діянь в палаті репрезентантів довідалася, що в 1943 р. урядовці дали дозвіл на вивіз зі Злучених Держав до Советів великі припаси урану, з якого виробляють атомову бомбу. Діючий предсідник комісії Карл Е. Мундт заявив, що має на це свідка, до якого поїхала підкомісія на переслухання. Цей таємний свідок має скласти свої зізнання в конгресовій комісії.

Зізнання обвинуваченого в шпигунстві.

Зпоміж бувших федеральних урядників, яких панна Бентлі або ред. Витакер Чемберс обвинуватили в шпигунськім діянні в користь Советів, не всі могли прибути до столиці для складення свого свідоцтва. Алджер Гісс, дорадник президента Рузвелта, заявив, що він ніколи не був і не є тепер членом Комуністичної партії, ані не йде по лінії цієї партії. Як урядовець департаменту стейту він мав різні звязки з одиницями, які могли бути членами Комуністичної партії, одначе він про це не знав. З чужинними комуністами він мав лише урядові звязки. Гісс заперечив, наче б він знав Чемберса, який його обвинуватив. —Діючий предсідник комісії Мундт заявив, що ще ніколи не траплялося йому чути від свідків такого діяметрально противного зізнання, яке саме склав Гісс.

ВОЛЕСІВЦІ ПІКЕТУЮТЬ БІЛИЙ ДІМ.

Вашингтон. — У четвер явилося перед Білим Домом 3,000 людей з різними таблицями, щоб запротестувати проти нехтування громадянських прав південними стейтами. Демонстрацію зорганізували волесівці на спілку з комуністами, збираючи людей з різних міст, а найбільше з Ню Йорку. Під час демонстрації вмерла одна жінка, яка приїхала з Ню Йорку.

ДОЛС НАЗНАЧЕНИЙ ДЕЛЕГАТОМ НА АСАМБЛЕЮ О. Д.

Вашингтон. — Президент Труман назначив Джана Фостера Долса, дипломатичного дорадника Республиканської партії, делегатом Злучених Держав на наради Асамблеї О. Д., які почнуться в Парижі 21 вересня. Крім нього іменовані ще такі: Венджамін Коген, Рей Атертон, Вилард Торп, Ернест А. Грос, а Френсис Б. Сейр як заступника делегата.

МЕТРОПОЛІТЕН ОПЕРА БУДЕ ЗАМКНЕНА В НАЙБЛИЖЧІМ СЕЗОНІ.

Ню Йорк. — Управа Метрополітен Опери оприлюднила постанову, що в найближчім зимовім сезоні, 1948-1949, не буде оперових вистав. Опера потерпіла дефіцит за минулий сезон на $220,000 і їх нема кому покрити. До того долучилися ще нові видатки на підвишку платень персоналу, зорганізованого у 12 різнородних юніях. Найбільші труднощі були з платнею для музик, яких управа не могла вдоволити. Після першої вістки про замкнення оперового сезону наспіли від любителів музики телеграми з різними проектами і протестами, одначе управа опери заявила, що рішення є кінцеве.

ПАЛАТА УХВАЛИЛА ПОЗИЧКУ ДЛЯ О. Д.

Вашингтон. — Палата репрезентантів ухвалила дати з федеральних фондів позичку у висоті $65,000,000 на будову дому для Обєднаних Держав у Ню Йорку. Сенат ухвалив дати цю позичку ще під час правильної сесії конгресу, тому бил іде тепер до підпису президента. Позичка має бути безпроцентова і її має сплачувати Організація Обєднаних Держав річними ратами, починаючи від липня 1952 р., а кінчаючи не пізніше як в липні 1982 р.

ПОМЕР ФРЕНК ВИТМАРК, ВИДАВЕЦЬ УКРАЇНСЬКИХ НОТ.

Ню Йорк. — Френк Витмарк, член видавничої спілки М. Витмарк і Сини, помер у віці 70 років життя. По нім остався брат Джей, який вестиме накладню. Накладня знана серед українців з того, що видала музичні композиції Олександра Кошиця й Павла Печеніги Углицького. Френк Витмарк був самий композитором. Він між ін. написав музику до „Зенда Волц".

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ НЕ ПРИЙМАЄ БРАВДЕРА В ЧЛЕНИ.

Ню Йорк. — Символ американського комунізму, Ирл Бравдер, колишній голова партії, зголосив прохання до комуністичної конвенції, яка відбувається в Ню Йорку, щоб його поновно прийняти в члени. Він був викинений з Комуністичної партії в 1946 р. під закидом, що він є прихильником капіталізму. Конвенція відкинула його прохання, закидаючи йому, що він становить небезпеку для комуністичного руху.

ПАЛАТА ПРИЙНЯЛА СВІЙ БИЛ ПРОТИ ІНФЛЯЦІЇ.

Вашингтон. — Не зважаючи на пересторогу президента Трумана про загрозу країні на випадок дальшої інфляції, республиканська більшість в палаті репрезентантів прийняла лише деякі точки з програми президента, переробивши їх на свій лад. Бил обмежує кредити і підносить резерви золота.

Большевики підготовляли громадську війну в Америці

Гонолюлю, на Гаваях, 5. серпня. — Для вияснення, яке значення має участь учителів в Комуністичній партії, покликано на свідоцтво перед шкільну комісію Луїса Буденца, колишнього редактора комуністичної газети Дейлі Воркер у Ню Йорку. Вияснюючи комуністичну небезпеку, Буденц виявив, що в 1939 р., заки прийшло до війни між Росією й Німеччиною, американські комуністи мали наказ приготовитися до громадської війни проти Злучених Держав. Юджін Денис, один з провідників Комуністичної партії в Злучених Державах, сказав тоді на одній з тайних засідань провідних комуністів, щоб комуністи „перемінили капіталістичну війну на громадянську війну" на випадок, коли б теж Америка станула по стороні Великобританії. У виконанні цього наказу комуністи в Америці викликали страйк в підприємстві Алис-Чалмера у Милвокі тому, що це підприємство продукувало вироби на потреби Англії. Буденц сказав, що партійні комуністи мають обовязок боронити свою партію і на випадок війни між Америкою й Советами вони мають станути по стороні Советів.

ДЮЇ ДОМАГАЄТЬСЯ НЕГАЙНОЇ ПОПРАВКИ ДО ПОСТАНОВИ В СПРАВІ СКИТАЛЬНИКІВ.

Вашингтон. — Тамес Е. Дюї, республиканський кандидат на президента, доручив сен. Чапманові Реверкомбові а Вест Вирджінії, щоб він постарався спонукати республиканців прийняти негайно поправку до іміграційного закона для допущення жидів з Европи, які опинилися на скитальщині після 27. грудня 1945 р. Підкомісія сенату радила над цією справою увесь день без вирішення акції. Вмішання губ. Дюї дає надію, що ця поправка перейде в теперішній сесії.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ В КОНВЕНЦІЇ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

Отава. — На Краєву Конвенцію Ліберальної Партії Канади приїхали такі делегати-українці з провінції Манітоба: пос. Н. Бачинський, пані Юлія Бачинська, панна Джері Бачинська — усі троє з Фишер Бренч; пос. І. Р. Соломон, пос. В. Скраба і ред. М. Погорецький — усі з Винипегу; Н. Григорчук з Етелберт, Д. О. Дідик з Сенді Лейк і деякі інші. Конвенція триватиме до 7-го серпня і покінчиться вибором нового уряду Ліберальної партії.

ІЗРАЇЛЬЦІ ПРОПОНУЮТЬ АРАБАМ БЕЗПОСЕРЕДНІ ПЕРЕГОВОРИ.

Тель Авів, Ізраїль, 6. серпня. — Ізраїльський міністер закордонних справ Моше Шерток звернувся через посередника ОД, графа Бернадотт, до арабських країн, запрошуючи їх до „круглого стола" та вперше пропонуючи безпосередні переговори для мирного полагодження Палестинського конфлікту.

ЗМІНИ В СПІЛЦІ СОВЕТСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ.

Московська „Літературная Ґазета" з 19-го червня повідомляє, що „в цілях скріплення організаційного керівництва роботою Союзу Советських Письменників України", його президія прийняла рішення щодо таких змін в своєму керівному складі: предсідник Спілки — А. Корнійчук, а його заступники: П. Тичина, Л. Дмитерко, Іван Ле, І. Стебун.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПЛЯН КОНТРОЛІ ДУНАЮ

Београд, Югославія, 6. серпня. — Американський представник на Дунайській конференції, амбасадор Кавендіш Кеннон, предложив вчора американський проект договору в справі міжнародної контролі річкоплавства по Дунаю. Цей плян гарантував би міжнародний характер Дунаю і тим він цілком противорічить советському плянові, що зробив би з Дунаю справжню „русскую реку". Він теж передбачує поширену міжнародну комісію з дунайських країн, включно з Австрією, та представників Америки, Британії, Франції і Росії, що мали б спільно нормувати та наглядати за вільною плавбою на цій ріці. Американський плян не має вигляду на прийняття з огляду на абсолютну більшість советських голосів, проте, над ним відбудуться рутинові дебати.

АНГЛІКАНСЬКІ ЄПИСКОПИ ПРОТИ „ІЗМІВ".

Лондон, 6. серпня. — Тут вже від місяця продовжується конференція Англіканської Церкви, що розглядає всі проблеми, як церковного, так і суспільно-громадського життя. Єпископ Френк Джуен з Джексонвіл, Фла., вчора заявив, що конференція ухвалить резолюцію, в якій осудить комунізм, націоналізм та всі інші „ізми", з капіталізмом включно, вважаючи їх однаково агресивними.

МАЛА АСАМБЛЕЯ ЗАКІНЧИЛА СЕСІЮ.

Лейк Соксес, Н. Й., 6 серпня. — Відомий під назвою „Малої Асамблеї" Тимчасовий Комітет Загального Зібрання ОД закінчив свою сім-місячну сесію та одноголосно рішив, що вона і в майбутньому продовжуватиме свою працю. Советський Союз і його сателіти, як відомо, бойкотують цей Комітет.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКІНЧЕННЯ СОВЕТСЬКОЇ БЛЬОКАДИ БЕРЛІНА

СОВЕТИ „ВІДМОРОЗИЛИ" ФОНДИ МІСЬКОЇ РАДИ; ЗАПОВІДАЮТЬ ШВИДКЕ ВІДНОВЛЕННЯ КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗАХОДОМ.

Берлін, 6 серпня. — Советські окупаційні власті звільнили вчора заморожені в їх банках 25,000,000 марок фонду Міської Ради Берліна, щоби вона могла виплатити заробітну платню своїм службовцям і робітникам. На початку чергового тижня мали б бути звільнені дальших 100,000,000 марок, щоби Міська Рада могла покрити всі свої зобов'язання в західних секторах. Рівночасно кореспондент Ню Йорк Таймс довідується з „найвищого джерела", що Советам буде признана повна грошева контроля в цілому Берліні в заміну за перервання бльокади та відновлення транзитного руху через їх зону в західну Німеччину. Американських і британських офіцерів здовж кордону вже повідомлено про можливість закінчення бльокади. Советська грошева контроля означала б, що всі міські урядники і робітники одержували б платню у виданій советами німецькій валюті і ці гроші були б дійсні теж в західних секторах міста. Хоча ці концесії називається „тимчасовими", проте їх вже вважається частиною дипломатичного зговорення в Москві." Західні власті з Берліні теж зі свого боку протягом цілого тижня переговорювали зі советським управлінням.

ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ЧОТИРЬОХ ВЕЛИКИХ.

Москва, 6 серпня (Ройтер).— З місцевих добре поінформованих джерел заявляють, що в розмовах західних і советських представників тут вже досягнено основного порозуміння щодо чергової конференції Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав. Конференція мала б відбутися правдоподібно в Парижі з кінцем цього, або на початку чергового місяця. Конкретну пропозицію в цьому напрямку приготовляють західні амбасадори і вони предложать її советському міністрові закордонних справ Молотову при найблищій зустрічі.

ФРАНЦУЗЬКА ЗОНА ПРИЛУЧУЄТЬСЯ ДО БІЗОНІЇ.

Франкфурт над Майном, 6 серпня. — Вчора тут повідомлено про плян повної господарської злуки французької зони Німеччини зі злученими вже американською і британською. Першим кроком в цьому напрямку є заключення договір про спільну імпортово-експортову політику в рамках імпортово-експортової Ради, до якої тепер приступила Франція та в якій вона матиме своїх представників.

ГРЕЦЬКІ БОЛЬШЕВИКИ В РОЗТІЧІ.

Атени, 6 серпня. — Згідно з повідомленням головного командування грецької армії, наступ на позиції червоних партизанів добігає вже до свого переможного завершення. Червоні ще держать тільки чотири місцевості, а грецькі війська вже зближаються до головної кватири „генерала" Маркоса. Червоні, яким пощастило вихопитися з оточення, тепер панічно втікають в напрямі албанського кордону.

У ФРАНЦІЇ ДОБАЧУЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ ЗАЛИШЕННЯ БЕРЛІНА СОВЕТАМ.

Париж, 6 серпня. — Вчора тут офіційно потверджено, що французький амбасадор в Москві вже одержав дальші інструкції уряду. На найближчий час заповідається вже теж публичне проголошення перебігу та висліду розмов у Москві. Тимчасом в місцевих дипломатичних колах добачується можливість відступлення Советам цілого Берліна в заміну за советську евакуацію території на захід від Лаби (Тюрингії і частини Саксонії), що їх відступлено Советам на підставі порозуміння в Ялті та в заміну за чотиродержавну контролю Берліна. Видвигається теж відповідні аргументи на те, що Берлін не має для західних союзників рішальної вартости і теж вже не надається на столицю Німеччини, бо положений занадто близько польського кордону на лінії Ніса-Одра.

НАРАДИ ЗАХІДНИХ АМБАСАДОРІВ В МОСКВІ.

Москва, 6 серпня (УП). — Амбасадори Злучених Держав, Британії і Франції продовжували вчора в приміщенні американської амбасади свої наради в справі дальших заходів на полагодження східно-політичних суперечностей. Докищо не має жодних познак, чи вони в найблищому часі знову матимуть конференцію зі Сталіном.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПРИЙНЯВ ЕКОНОМІЧНУ ПРОГРАМУ РЕЙНО.

Париж, 6 червня. — Французький уряд на вчорашньому засіданні одноголосно прийняв предложену новим міністром фінансів, Полем Рейно, програму господарської відбудови країни. Сьогодні має бути опрацьований кінцевий текст відповідного законопроєкту, що буде предложений Національній Асамблеї.

БРИТАНЦІ ЗАЛИШАТЬСЯ В ІНДІЙСЬКІЙ АРМІЇ.

Лондон, 6 серпня. — Речник британського уряду заперечив вістку, що британські старшини та інструктори будуть відкликані з армій Індії і Пакістану з огляду на загрозу війни між цими арміями в спорі за провінцію Кашмір. Британія вважає, що положення ще не є таке безнадійне, а крім того британські офіцери є теж в Кашмірі.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДОВГУ ВІЙНУ НА МАЛЯЯХ.

Сінгапур, 6 серпня. — На Маляйському півострові продовжується війна проти большевицьких бунтівників. Ген. Чарлз Вучер, командант британських військ на Маляях, заявив, що для остаточної ліквідації большевицької ребелії потрібно буде щонайменше 15 місяців часу.

Советський втікач про повстання інвалідів в Одесі

Видавана в російськім мові в американській зоні Німеччини „калмицька" газета „Обозреніе" надрукувала в числі за 6-го червня б. р. розмову якогось Н. Раєвського з одним „русскім моряком", що за його словами місяць тому втік зі Советського Союзу із чорноморської фльоти. Цей моряк оповідав про вибух повстання інвалідів в Одесі і хоча сама розповідь не має офіціяльного потвердження, бо советський уряд такі події строго закриває, проте вона цілком правдоподібна та є доброю ілюстрацією тих настроїв і того внутрішнього положення, що тепер існує в підсоветській Україні. Розповідь моряка в переказі Раєвського така:

„Ви знаєте, як за часів останньої вітчизняної війни наш уряд (російський) вміло й голосно звертався до патріотичних почуттів „русского народа", грав на національній струнці „русской душі". Після закінчення війни советський уряд за інерцією йшов якийсь час у взятому національному напрямку, себто надавав деяких пільг учасникам війни, проявляв деяку турботу щодо інвалідів, надавши їм прав мати маленькі приватні підприємства: рундучки, кравецькі та шевські майстерні. З оцих пільг інваліди останньої війни широко користувалися і якось налагодили своє життя.

„Та потім уряд ці пільги скасував і, виявляючи „батьське піклування" про інвалідів, наказав їм харчуватися в загальній їдальні, де поступово почали годувати огидною „баландою". Становище стало безмежно тяжке. На цьому ґрунті серед інвалідів (а їх в Одесі нараховують біля 30,000) виникло сильне невдоволення.

І от на початку квітня (поточного року) група їх влаштувала демонстрацію на вулицях Одеси, протестуючи проти скасування пільг. Невелика група демонстрантів швидко перетворилася у великий натовп. Частина цього натовпу вдерлася до приміщення державного банку та інших державних установ, влаштувавши в них погром та вбивши кілька партійців - урядовців. До інвалідів приєдналися цивільні люди. Створився справжній розгром советських установ.

Коли міліцію (що з'явилася встановлювати порядок) демонстранти розігнали, були викликані місцеві війська НКВД. Межи військом НКВД та демонстрантами, що озброїлися, хто чим попало, зав'язалася боротьба, Одеса захвилювалась. Чутки про події у місті дійшли до матросів двох военних крейсерів, що стояли в одеській гавані. Моряки заступилися за інвалідів, які складалися здебільшого з колишніх матросів. Розпочався справжній бій. Тоді на допомогу військам НКВД були викликані армійські частини.

Три дні продовжувалася кривава драма. Кінець-кінцем урядові війська придушили повстання. У місті серед інвалідів-моряків були переведені численні арешти й почалася кривава розправа...

Кораблям було заборонено заходити до одеського порту. Одеситам заборонено було виїздити з міста...

Влада пильно приховала одеську драму від решти населення СССР...

Лише небагатьом морякам (тим, що взяли участь у повстанні) пощастило втекти за кордон..."

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА РЕАЛЬНУ ПІДДЕРЖКУ НЕРЕАЛЬНІЙ ДИПЛОМАТІЇ!

Західні демократичні країни, зі Злученими Державами на чолі, роблять останні і найбільші дипломатичні зусилля для вдержання миру, що сьогодні дослівно „висить на волоску", як це переконує положення в Берліні. Президент Труман свого часу заявив, що Америка твердо рішена „заплатити ціну миру, або війни", залишаючи вибір Совєтському Союзові. Совєтська бльокада Берліна почалася після тої заяви і вона переконувала б, що Совєти воліли б ціну війни та створюють обставини, щоби заставити західних союзників віддати „перший стріл". Демократичні країни зі свого боку перебрали ініціятиву в „ціні миру" і немає сумніву, що вони думають це щиро. Але при цьому виринають деякі сумніви, чи Америка і її демократичні союзники справді так само готові заплатити „ціну війни", як готові платити „ціну миру".

Теперішнє міжнародне положення цілком ясне, хоча це ще не означає, що його всі розуміють. Воно позначується кількома конкретними подіями й фактами, що дозволяють теж на конкретні висновки та переконують, що кожна совєтська „згода" і „договорення" буде тільки хвилевим тактичним маневром для їх дальшого наступу.

Під цим оглядом характерне світло на совєтськоамериканські стосунки, кидають теперішні конгресові доходження в справі совєтської шпигунської сітки в Америці та місцевої совєтської комуністичної п'ятої колони. Власне це доходження та виявлені в ньому факти дають незаперечні докази, що Совєти підготовляли війну проти Америки ще тоді, як Америка їх рятувала зі залізних смертельних обіймів їхнього націстського союзника. Москва приготовляла Америці загибіль, тоді як Америка її саму від загибелі рятувала.

Під цим кутом американська публічна опінія дивиться й на теперішні дипломатичні заходи в Москві та домагається „реальної піддержки" нереальної дипломатії зі совєтським партнером. Американський загал щораз більше переконується, що Москва може, евентуально, погодитися на Труманову „ціну миру" тільки тоді, як вона матиме наглядні докази, що Америка справді готова заплатити теж „ціну війни". До цих доказів належатиме скріплена участь Америки в оборонній підготовці европейських країн, головно забезпечення західноевропейських країн необхідним воєнним матеріялом та виготовлення реальних оборонних плянів, що не лякали б французів перспективою мати большевиків в Парижі протягом трьох днів, як це в останніх днях видвигає французька преса.

„Реальна піддержка" нереальної дипломатії вже має свою формальну базу. Як західно-европейські держави заключили оборонний союз в Брюселі, Америка погодилася дати їм відповідну піддержку і на це теж є одобрення конгресу у відомій резолюції Ванденберга. Крім того, представники Америки й Канади взяли в останньому теж участь в нарадах спільного військового комітету цих країн в Лондоні. Тепер підносяться голоси, щоби дати президентові відповідні повновласті для практичного здійснення цих зобов'язань і потреб, отже негайної матеріяльної допомоги арміям европейських країн.

Ця „реальна піддержка" нереальних дипломатичних заходів в Москві повинна бути ще більше скріплена виразним позитивним становищем та допомогою нашого уряду для визвольних рухів поневолених Совєтами народів, зокрема для їх аванґарду — української визвольної боротьби.

Партійні й краєві переміни в Канаді

Доля нашого сусіда, Домінії Канади, не може бути нам байдужою. Ми з нею тісно зжилися під кожним оглядом, економічним, політичним, а як йде про українські справи, то й етнічним. Тому вісті про можливі основні переміни в тій країні не менше нас інтересують, ніж події в Злучених Державах.

На 5. серпня заповіджена Краєва Конвенція Ліберальної Партії Канади. Теперішній прем'єр Канади, В. Л. Макензі Кінг, це провідник Ліберальної Партії. Він вже в січні б. р. заповів, що відречеться свого урядового становища, яке він завдячує своїй партії, а це потягне за собою відповідні рішення на конвенції. Ліберальна партія трималася при краєвій владі близько 20 років і тому резиґнація ліберального прем'єра може бути вступом основних перемін.

Водночас наспіли вісті, що Джан Брекен, провідник другої краєвої канадської політичної партії, а це Консервативної, званої тепер Прогресивно - Консервативною, оприлюднив заяву, що він в найблищому часі уступить з проводу партії через слабе здоровля і тому й ця партія мусить подбати про вибір нового лідера. Вибір мусить відбутися пізніше ніж у Ліберальній Партії, бо конвенція Прогресивно - Консервативної партії відбудеться щойно в осені. Джан Брекен був довголітнім премієром провінції Манітоби, а провідником партії став у 1942 р., отже розмірно недавно.

Переміни в особах обох краєвих партій припадають на час перемін у силі партій. Ліберальна партія втратила дуже багато при недавніх виборах в провінції Квебеку, а це ослаблює її значення в домінії. Консервативна партія поросла в силу підчас недавніх виборів в провінції Онтеріо, де провінціонального премієра Джорджа Дру вважають за можливого наступника Джана Брекена. Втрата лібералів у провінції Квебеку пішла не на рахунок Прогресивно-Консервативної партії, бо ця партія не має своєї організації в Квебеку. Зате французько-національна партія Уніон Насіональ з Квебеку, яка віднесла перемогу при виборах, вважається провінціональною французькою консервативною партією і тому можна здогадуватися, що премієр Онтеріо, Джордж Дру, дійде до якогось порозуміння з французькими націоналістами зпід прапора провінціонального премієра Моріса Діплесі і в такий спосіб зміцнить свою силу в загально домініяльній політиці. Вибори до домініяльного парляменту Канади мають відбутися в 1949 р., отже вже час робити партійні приготування та обрахунок сил, коли б так у Канаді втримався теперішній економічний стан.

Економічний стан Канади залежить у великій мірі від політичного напрямку. Ліберальна партія від давна вела агітацію за економічне порозуміння з Злученими Державами на підставі взаємности митної тарифи. Це значило б, що як напр. якийсь товар є дешевий в Канаді, то на підставі умови він мав би мати низьку ціну в Стейтах і навпаки. На підставі канадсько-стейтського торговельного договору, який має тепер правну силу, Стейти купують з Канади велику кількість промислових виробів і так постачають Канаді велику кількість долярів, яких там тепер бракує з причини повоєнного стану. У засаді, Ліберальна партія буде дальше змагати до втримання тарифи взаємности.

Прогресивно - Консервативна партія, як партія західних фармерів, обстоює низьку тарифу для канадських продуктів у тому переконанні, що канадське збіжжя, випродуковане на західних преріях, найде покупців у Злучених Державах та в інших країнах. Консервативній партії йде головно про втримання господарських звязків з колишнім матірним краєм, тобто Великобританією, а це саме вказує їй на потребу втримування низької тарифи на збіжжя.

Одначе як в одній, так і другій партії є сторонники одної й другої тарифи і нераз при окружних виборах перепаде прихильник взаємної тарифи, хоч округу вважається за округу Ліберальної партії. Подібне буває і в Консервативній партії. Це діється тому, що місцеві, або провінціональні справи заважують нераз більше при виборах ніж партійні — загально краєві.

Після прийняття міжнародного торговельного договору в Женеві в початках біжучого року замітна зміна в настроях серед західних канадських фармерів. Йде про високу тарифу на промислові вироби. Це шкодить громадянам Канади, бо вони не зможуть висилати з Канади своїх виробів до Злучених Держав у такій кількості, щоб на них заробити. В розмірно невеликій населенням країні (у Канаді тепер 11,000,000 душ), всякі економічні прояви можна легко передискутувати з громадянами і спонукати їх до індивідуального думання над особистим добробутом, який є злучений з добробутом держави.

Над такими справами передумують громадяни Канади тепер, коли приходиться їм перевибирати провід партій, заки ще прийде до виборів до домініяльного парляменту. Та ці відносини можуть ще в дечому змінитися внаслідок зросту території Канади з 9 на 10 провінцій. Перед двома тижнями населення Нової Фунландії переголосувало незначною більшістю голосів злучити свою долю з долею Канади і делегація Нової Фунландії зголосила вже свій приїзд до Отави на перговори в справі технічного наладнання злуки. Це важлива подія в історії Канади, бо найстарша британська колонія, яка стояла при Великобританії 450 років, тепер від неї відривається і приєднується до домінії Канади. З Новою Фунландією злучений півостров Лабрадор, який в економічнім розвитку Канади може відограти важливу ролю на майбутнє. Політичного значіння нової провінції докищо не можна передбачити й тому треба зождати аж до урядової злуки нової провінції і найближчих виборів.

Дунай — „русская река"

Минулої п'ятниці, дня 30-го липня, в приміщенні університету в столиці Югославії, Білгороді, почалася міжнародна конференція в справі вільної плавби по ріці Дунаю та її міжнародної контролі. В конференції беруть участь „чотири великі": Злучені Держави Америки, Велика Британія, Советський Союз і Франція та наддунайські країни: Чехословаччина, Югославія, Мадярщина, Румунія, Болгарія і підсоветська Україна. Німеччина, як окупована країна, там не має свого представника, а Австрія має його, але без права голосу.

Теперішню конференію передбачено ще 18 місяців тому, як міністри закордонних справ чотирьох великодержав накреслювали проєкти мирових договорів з Балканськими країнами. В ці договори включено клявзулю, яка передбачує вільну і рівноправну плавбу по Дунаю та яка передбачувала теж скликання конференції для обговорення і встановлення подробиць. Вкінці конференції скликав уряд Югославії на окреме домагання та на інтервенцію західних великодержав.

Ріка Дунай випливає зі Шварцвальду в південно-західній Німеччині та пливе на просторі 1,725 миль в східному і південному напрямах до Чорного моря. Над Дунаєм положені столиці трьох держав, такі світово-відомі, як Відень, Будапешт і Білгород. Перед війною, Дунай належав до найбільших внутрішньо-водних артерій Европи та був одним з найважливіших торговельних шляхів. Зі заходу перевожувано ним на схід машинерію, текстилі, хемікалії та інші промислові вироби, тоді як зі сходу на захід Дунаєм транспортовано сирі матеріяли, збіжжя та інші продукти. В році 1938 Румунія, для прикладу, перевезла Дунаєм зі заходу 75% свого імпорту, Югославія 60%, а Болгарія аж 80%.

Після закінчення війни та внаслідок східно-західних противорічностей, транспорт по Дунаю майже завмер. Краще, Дунай сьогодні поділений на двоє: 350 миль, від Ульму в Німеччині до Маутгаузен в Австрії є під американською контролею і там він практично кінчається для міжнародного руху. Від Маутгаузен до Чорного моря прислівний „синій Дунай" тепер червоний — большевицький, під контролею Росії.

Дотеперішній перебіг Дунайської конференції є точним віддзеркаленням стану „холодної війни" між Сходом і Заходом з одного боку, а збільшеного ще до безмірности традиційного російського імперіялізму з другого. Тон і характер конференції є всяким іншим, тільки не дипломатичний.

Вже на самому початку нарад Совети дали західним союзникам в лице, викинувши з нарад англійську мову як офіціяльну. Це їм не довелося важко, бо вони на конференції мають одноголосних 7 голосів, свій і своїх 6 сателітів, тоді як західних союзників є тільки трьох. Західню пропозицію, щоби й Австрії признати право голосу, большевики безпардонно відкинули. Советським представником на конференції є колишній „генеральний прокурор СССР", отже самий головний чекіст, Андрей Вішинський. Його поведінка є до тої міри безлична і арогантна, що відбирає конференції взагалі характер дипломатичного зібрання та перетворила її в засідання, на якому Вішинський грає „свою ролю", іменно прокурора, зібравши довкруги себе таких же як і він „дипломатів" з країн-сателітів. Вже на другий чи третій день конференції він заявив західним представникам, що вони можуть забиратися додому, якщо їм советські диктати не подобаються. Це й дальша поведінка цього „прокурора" викликала гостру реакцію з британського боку, а британський представник, сер Чарлз Пік, прикликав Вішинського до порядку та пригадав йому, що він не є в суді і криками та вимахуванням рук і погрозами західних представників ще найменше може переконати і вони теж не дадуть себе залякати.

На конференції Совети подиктували свою пропозицію договору під моттом „Дунай для Дунайців", що формально віддає повну контролю ріки наддунайським країнам, а практично мав би перетворити Дунай в справжню „русскую реку", віддаючи його цілком під контролю Москви. Прикладом того, як Москва таку „контролю" виконує, може послужити бльокада Берліна.

Звичайно, Дунайської конференції, скликаної з ініціятиви західних союзників, аж ніяк не можна б назвати будьяким успіхом західної дипломатії. Навпаки, Москва використала тільки цю нагоду на те, щоби піднести свій авторитет, очевидно коштом західних союзників, щоби їх використати для формальної передачі Дунаю в приватне користування Москви. На цьому ще далеко не кінець. Перебіг Дунайської конференції рівночасно доказує ще два інші важливі факти з основ та цілей советської політики.

Перше — Советський Союз точно здійснює та капіталізує для себе політичні принципи Гітлера, намагаючись „очистити" свою „сферу впливів від будьякої міжнародної участи та практично здійснити гітлерівську концепцію „Лебенсрауму" — життєвого простору. З другого боку — за советськими домаганнями до Дунаю криються ще далеко дальші імперіялістичні ц.ілі, головно російські претенсії до Дарданелів, заперечення яких було теж одною з головних причин, чому Сталін був схопився за горло зі своїм союзником Гітлером. Деякі передумови советського наступу на Дарданелі вже досягнені. Насамперед Москва домоглася західної згоди на ревізію договору в Монтре і негайно після того, 7-го серпня 1946 року, вона вислала урядові Туреччини ноту, домагаючись, щоби контроля Дарданелів належала тільки Туреччині і „чорноморським державам" та що ця контроля малаб базуватися на „спільній обороні", отже советських базах. Коротко — Дарданелі мали б теж стати повністю „русским", а Туреччина мала б опинитися в советській „сім'ї". Виявлене в Доктрині Трумана становище Америки в цій справі перервало дальший розвиток в цьому напрямі, але в жодному разі справи не зліквідувало, що знову готова виринути у відповідній формі після того, як Дунай вже остаточно змінить синю краску на червону.

Перебіг Дунайської конференції виявляє ще один інтересний факт, що його повинні запам'ятати собі західні союзники. Виявляється, що де Совети мають формальну більшість голосів, там вони не зважають і не признають жодних „вет", тільки диктують і кажуть слухати, або наказують вихідні двері. Цей приклад було б добре перенеси на ООД та подумати, як там виглядали б „наради", якщо б Совети мали більшість.

У світлі Дунайської конференції цілком біднуть ці марні надії, що їх ще зв'язували наївні люди з останніми дипломатичними стараннями західних представників в Москві в справі східно-західної політичної крізи.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую.
Автор.

11)

Спрага їсти і спрага жити робить голодну людину божевільною... Вона доведена голодом до стану божевілля, кидається на труп власної дитини, відтинає м'ягкі частини тіла, кидає в горщик, варить і їсть... їсть і вмирає, бо таку людину, ще до того, коли шкіра не потріскалась, ще можливо було врятувати, врятувати навіть тоді, коли вона до найбільшої міри була спухла, але коли шкіра не витримала і тріснула, то таку людину вже нічим неможливо було врятувати. Смерть вже наклала на неї свою печатку.

Щоденно на вулицях осель і в хатах валялись сотні холодних жахливих трупів українських людей.

Так будувалось перше „безкласове суспільство" в СССР.

1922 рік. Вранці, віз, запряжений парою коней, їздить по селу і збирає трупи „іншої контрреволюції". Підбирають трупи, копають глибокі і широкі ями члени комітету бідноти-реквізитори, бо вони нареквірували стільки, що витримають голод. Ями не засипають землею щодня, а тоді, коли вона буде повна.

Москва і вся центральна Росія не відчувала будьякого голоду. Їх досить забезпечили продагенти та продбанда українським зерном. Там не було жодного випадку смерті від голоду. Як і чим рятував тодішній „батько народів" Ленін своїх „дітей"? А тим, що призначили своїх крадіїв-реквізиторів, розподільниками того провіянту, котрий в кінці голодівки почали постачати „капіталістична" Америка, через свою допомогову організацію АРА. Америка врятувала життя рештками українців. Хоч і обкрадали вроджені реквізитори ту АРА, хоч дещо і було відправлено безпосередньо до Кремля, але ті українці, що залишилися живі завдяки одержаній допомозі від Америки, не забудуть, що вони зобов'язані **за вратування життя тільки Америці.** „Не менш" „геніяльний" Ленін, ніж тепер „геніяльний" Сталін, в своїх авантюрних розрахунках в одному тільки не прорахувався, а саме: в розрахунках на те, що його авантюру буде підтримувати в першу чергу кримінально - злочинний елемент, що цей елемент буде катами, на котрих буде триматись влада „робітників і селян". В решті розрахунків геніяльний авантюрник прорахувався.

Він скоро зрозумів, що він зі своїм Карлом Марксом, а також зі своєю зграєю стали перед очевидним фактом повного банкроцтва, бо робити авантюру і керувати державою, це протилежні речі.

Ті численні „суботнікі" і „воскреснікі", на котрих сам Ленін сфотографувався з дровенякою на плечі, не відбудують держави.

Всі намагання боротись з ліквідуванням розрухів нідочого не привели. Численні відозви до населення залишались відозвами, або „голосом воліющого в пустині".

Пролетаріят і слухати не хотів про те, щоб повертатись до праці на ті фабрики, котрі він сам розграбував. Та й чого повертатись на працю до фабрики? Хіба він, пролетаріят, боровся за революцію для того, щоб знову стояти за варстатом на фабриці? Де ж та у бісового батька свобода? Адже ж комуністи, закликаючи до бунту, до революції, казали, що робітник буде господарем фабрики. Який же він в бісового батька господар, коли його ставлять до праці на старе місце?

Так казав, так думав кожний робітник, не бажаючи повертатись до фабрики, відчуваючи, що його комуністи пошахрайському обдурили.

Ці роздуми пролетаріяту скоро докотились до Кремля.

А село? Що робити з цілком розграбованим селом?

Наслідки політики на селі дали мільйонні жертви.

Шукаючи виходу з банкроцтва, шукаючи виходу з повної руїни держави, причиною котрої був він — Ленін зі своєю зграєю, шукаючи порятунку революції і власних голів, вони прийшли до висновків, що є тільки одинединий порятунок: — це „крок назад" до тої системи, проти якої вони розбуркали кримінально - злочинний елемент і жадібні людські інстинкти, „крок назад" до тієї системи, за котру вони встигли зі своєю Чекою розстріляти і знищити мільйони людей. Цей „крок назад" називався — „Нова Економічна Політика" — НЕП.

НЕП давав повну ініціятиву в руки приватної власности. Власне кажучи ідея „кроку назад" належить не Ленінові, а Троцькому, котрого підтримали Бухарін, Зінов'єв і інші, за що вони всі дістали назву „Праві опортуністи". Троцький врятував становище. Троцький зі своєю теорією „перманентної революції" і „вростання кулака в соціялізм" наробив був в центрі багато клопоту. „Крок назад", власне кажучи, був певною перемогою Троцького над своїми супротивниками, до яких в першу чергу належав Ленін.

(Дальше буде).

„Герої" нашого часу

На цю тему помістила інтересні міркування лондонська „Українська Думка" з 18-го липня. Тому, що їх в деяких випадках можна б приложити і до наших обставин, передруковуємо, їх в цілості.

По-старому, невибагливо вдягнені, як російські народники кінця 19-го століття, що в латах ходили в народ для проповідування своїх ідей, вони з'являються на поверхні громадського життя випадково і неочікувано, як бульбашки на поверхні води. „Герої" нашого часу... Хто це? — Сміливі, мужні лицарі, полководці, премудрі вожді, що ведуть народ, чи поети, що закликають усіх до ідеалів? — Ні, Велике і рішуче ні! Ні до одної з тих постатей „герої" нашого часу не належать. Але... між тим — вони „герої". „Герої", так усім відомі, популярні, навіть улюблені.

Хто ж вони? Побачмо і пізнаймо їх.

Просто й невибагливо вдягнені, вони з'являються в народі, як свій між своїми, і перший крок їх — це вголос сміливо підхопити задиркувато людські зло-клічі: „Пани... пани... знайшлись тут нами керувати..." А потім додають своє: „Ціла біда наша в панах. Пани — це все наше зло..." — і самовпевнено та прилюдно просять: „Може б ви, п. професоре, розказали це нам попростому, бо ми латини не вчилися".

Професор здивований, а інші одобрююче всміхаються до сміливця.

І так перший місток до людських сердець прокладений. „Це свій, це наш", — чути між людьми. Хлопці впевненим рухом сягають по куриво, а дівчата соромливо всміхаються на простакуваті залицяння „свого". Одним словом — пошився в „герої".

Далі працювати легше. Ціль відома: підбити „панів", що ведуть далі, а ґрунт під ногами вже твердий. І починаються атаки. Тут наші „герої" показують свої „здібності". Тактика їх — гудити, бурити, критикувати все, що не зроблене ними. А відомо, що зло в людських серцях приймається легше, ніж добро. Провідники громад бачать наступ, слабі з них ображаються і кидають усе, сильніші відбиваються.

І виходить, замість доброї та спокійної співпраці глупа боротьба.

Доходить до виборів. Тут уже час „героєві" відограти головну ролю. „Я буду цими зборами каламутити і все крутити", — це дослівно передані з життя слова одного із тих „героїв", сказані перед зборами. І дійсно, він каламутив. Здібності, жертвенна діяльність попередників були знівечені, затерті, знищені. „Герой" вибився на провідника.

Ті, чия гідність несправедливо ображена, уступили місце „героєві" і діяльність його почала розцвітати. Люди вірили у свого обранця, як справді нового героя, і чекали від нього великих діл.

Але, на жаль, водяна бульбашка виросла вже до свого найбільшого розміру і раптом, на диво всім, лопнула. І всім раптом стає відомо, що обранець їхній — ніхто інший, як тільки хитрий ворохобник і гудій і що він нічого від нікого не хоче, крім нав'язання своєї пропаганди нечесним шляхом і що він — крім цієї пропаганди — нікому нічого принести не в силі.

І кінець... Бульбашка лопнула, хвилі розійшлись по спокійній поверхні води і скоро зникли. Стало знов затишно і життя пішло далі своїм руслом. І коли за якийсь час знову з'являлась нова бульбашка, вже ніхто не звертав на неї уваги, хіба з посміхом очікував, як вона лопне, начинена пустотою.

Ось „герої" нашого часу.

Кого нагадують вони собою? Чи сміливих, мужніх лицарів, чи величних у чесноті і славі провідників, чи премудрих і добрих учителів народу, чи носіїв правди і ліпших ідей?... Ні, нікого з них. Хіба водяних бульбашок, що начиненні пустотою, раптово з'являються і зникають на поверхні життя.

В. С.

ОМЕЛЯН БАЧИНСЬКИЙ

(нар. 13. III. 1886 — помер 14. VI. 1948).

Серію некрологів західноукраїнських культурно-освітніх діячів, що їх передчасно завели в могилу невідрадні скитальчі умовини по другій світовій війні, приходиться нам доповнити ще одним некрологом.

В вуглярському містечку Шерат в Бельгії, 14. червня 1948 року, в помешканні свойого сина — тепер шахтаря, помер **Омелян Бачинський**, який о останнім часом був першим інспектором українського шкільництва в Бельгії, організованого ним з рамени Українського Науково-Освітнього Товариства в Лювені.

З прізвищем Покійного можна пов'язати не лише початкову працю рідного шкільництва в Бельгії, але велику частину історії української „Рідної Школи", зокрема в Галичині, на Закарпатті й на скитальщині. З прізвищем його в'яжеться історія Українського Педагогічного Товариства „Рідна Школа" у Львові, видавництв „Українське Нахріхтен" і „Вістник Союзу Визволення України" в Відні з початком першої світової війни, культурно-освітня праця над полоненими з російської армії українцями в таборах в Зальцведелі та Ветцлярі в 1916 р., де працював разом з Богданом Лепким, Василем Сімовичем, Василем Пачовським, і праця в українській гімназії в Гмінді й в Святобожіц біля Києва на Мораві. З прізвищем Покійного повних майже десять років в'яжеться історія української гімназії в Берегові на Закарпатті; пам'ятають його учні як професора в Бережанах, Станиславові, Рогатині, Яворові, Тарнові й Чорткові, і перед першою і перед другою світовою війною. З прізвищем Покійного в'яжеться історія великої частини історії „нашої думи й пісні", нашиx співацьких товариств „Боянів" в Станиславові, Тернополі й Рогатині і всюди там, де навіть на короткий час кинула доля Покійного...

До Бельгії приїхав Покійний вслід за сином Омеляном, який, бачучи вичерпання батька побутом у таборах, хоч сам не дуже кріпкої будови, виїхав як тисячі других наших людей, до бельгійських шахт, щоби родині запевнити кращі можливості прожитку. Тут Покійний, дня 15. березня ц. р., обняв посаду скромно винагороджуваного інспектора українського шкільництва в Бельгії. Смерть забрала нам Його саме тоді, коли Він так енергійно взявся до організації українських шкіл — знов на чужині. Його фізичні сили були вже так підорвані, що до закінчення першого шкільного року в бельгійських українських школах українських шахтарів — не довелось Йому дожити...

По короткім шпитальнім лікуванні в Лювені, перевезений до Шерат біля Льєжу, закінчив Він скромно життєвий шлях західньо-українського інтелектуаліста на скитальщині. Значна громада українських шахтарів-скитальців, голова Українського Науково-Освітнього Товариства в Бельгії о. д-р М. Германюк ЧНІ., Всеч. о. І. Гаврик, довголітній приятель Покійного, і Всеч. о. І. Тетерка, бувший парох Льєжа, відпровадили на спочинок на чужій землі Омеляна Бачинського, віддаючи Йому останню прислугу й пошану за 40-літню віддану працю на народній ниві.

С. Гребеніський.
(Вісті).

З життя укр. еміграції.

БЛИСК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

Спеціяльний концерт української музики, балету і фолкльору, організований Злученим Українсько-Американським Допомоговим Комітетом у франкфуртському „Пальмовому саді", в дні 24. 6. ц. р., був чудовим показом української культури на чужині.

Програма концерту складалася з двох частин. В першій виступали оперові співаки: Ніна Слободіна (сопрано) і Михайло Ольховий (бас) і мішаний хор під орудою проф. Нестора Городовенка. Н. Слободіна виконала арію з опери „Купало" (І. Вахнянина) та народну пісню в обрібці С. Степового. М. Ольховий проспівав „Ой, поля" Барвінського та „Безмежнеє поле" Лисенка, як теж разом з Н. Слободіною, дует Карася та Одарки з опери „Запорожець за Дунаєм".

Хор, під дир. Н. Городовенка, виконав низку українських народних пісень та композицій Стеценка, Лисенка, Леонтовича і Верьовки, як теж „Естудіятніна" Лякомба та „Казка Віденського лісу" Й. Штравса.

Другу частину концерту започаткували виступи учнів балетної школи Валентини Переяславець, виконуючи українські національні і чужинні танки.

З черги виступила капеля бандуристів, під дирекцією Григорія Китастого, виконавши ряд історичних, чумацьких і козацьких пісень, а також композиції Стеценка та Г. Китастого.

Могутні акорди українського маршу „Вставай, народе", муз. Г. Китастого, у виконанні сполучених хорів „Бандура" і „Українського мішаного хору", під дир. Н. Городовенка, закінчили цей прекрасний концерт.

Всі точки програми були знаменито підібрані, скоординовані та виконані.

Концерт у Франкфурті, для представників військових правлінь, армії та політичних представників європейських націй у Головній кватирі генерала Клея („Юропін Комменд", ЮКАМ), має своє значення, коли взяти до уваги, що він був вдалий і високомистецький. Його слухали високі старшини й командуючі генерали американської армії, консулі різних держав, представники ІРО і багато інших видатних постатей міжнародового політичного світу. Цей концерт причиниться до поширення і утривалення у світі доброго імени українських скитальців (ДіПі), що репрезентують у Німеччині український нарід й українську культуру.

Д. Р. (У. Ф.).

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. С.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

за час від 1. січня до 30. червня 1948.
(в обох департаментах).

В день 1. січня 1948, У. Н. Союз числив членів	48,282
Протягом пів року прибуло	2,617
Разом	50,899
За пів року відійшло	1,251
Остається всіх членів	49,648

За пів року У. Н. Союз збільшився в обох департаментах на 1,366 членів.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ПОВНОЛІТНИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У.Н.СОЮЗУ,

за час від 1. січня до 30. червня 1948 року.

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
Січень	$190,833.60	Січень	$ 51,660.87
Лютий	121,112.32	Лютий	66,229.71
Березень	194,770.16	Березень	74,999.65
Квітень	131,127.06	Квітень	233,558.05
Травень	122,734.31	Травень	328,572.20
Червень	150,246.68	Червень	220,713.41
Разом	$910,824.13	Разом	$975,733.89

ПРИХІД:

З місячних вкладок від членів	$576,598.88	$576,598.88
Відсотки від бондів	104,367.90	
Відсотки від моргеджів	19,047.27	
Відсотки від членських позичок	10,341.75	
Відсотки з банків	41.94	
Заробок на сплачених бондах	16.75	
Чинш від реальностей	26,683.90	
Разом з інвестицій		160,499.51
Приходи друкарні і книгарні	43,465.23	43,465.23
Сирітські части	1,833.99	1,833.99
Зворот позичок до народного фонду	74.02	
Зворот стипендії	100.00	
Продаж книжок в англійській мові	188.19	
Разом прихід до народного фонду		362.21
З переносу резерви за переписаних членів з молод. департаменту	1,762.38	
З переносу резерви за переписаних членів зі старого роду обезпечення до нових родів обезпечення	993.18	
Разом з переносів		2,755.56
Зворот виплаченої нагороди за нових членів, предсідникам і касієрам, лікарям і відділовим секретарям, з молодечого департаменту	5,363.35	
З переносу відсотків від інвестицій	2,784.06	
Перенос резерви за суспенд. членів	4,770.86	
Уневажнена дивіденда і нагороди за нових членів	68.10	
З переносу інших фондів з молодечого департаменту	10.20	
Продаж Ювіл. Кни і Історії України	114.50	
Продаж платничих книжечок і відзнак	11.17	
Продаж інвентаря	250.00	
Разом		13,372.24
Перенос фонду бл. п. Семена Ядловського, до народного фонду У. Н. Союзу, на видавництва	3,262.38	3,262.38
Сплати стаків ELIZABETH TRUST CO.	3,487.31	3,487.31
Інвестиції:		
Сплати і продаж бондів	9,113.07	
Сплати моргеджів	73,255.67	
Сплати членських позичок	22,818.08	
Разом з інвестицій		105,186.82
Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1948 р.		$910,824.13

РОЗХІД:

Виплати з посмертних фондів	$264,495.21	
Виплати з адміністраційних фондів	170,944.69	
Виплати з резервового фонду	452.43	
Виплати з конвенційного фонду	53.34	
Виплати з запомогового фонду	13,290.84	
Виплати з народного фонду	7,245.64	
Виплати з сирітського фонду	2,884.77	
Виплати з фонду Згоди Братств	1,159.53	
Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности	865.48	
Разом		$461.391.93
Інвестиції:		
Інвестовано в бондах	$487,687.04	
Інвестовано в моргеджах	4,500.00	
Позички членам	14,465.92	
Інвестовано в реальностях	2,839.00	
Закупно машин до друкарні	4,850.00	
Разом інвестовано		514,341.96
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1948 р.		$975,733.89

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1947 року осталася	$ 501,546.02
Прихід за шість місяців	910,824.13
Разом	$1,412,370.15
Розхід за шість місяців	975,733.89
Готівка з кінцем 30. червня 1948 р. остається	$ 436,636.26

БІЛЯНС.

Стан чинний:		%	Стан довжний:		%
Готівка	$ 436,636.26	4.38	Посмертні фонди	$9,350,257.82	93.76
Моргеджі	797,372.22	8.00	Адміністраційні фонди	230,839.51	2.31
Бонди	8,107,169.02	81.30	Фонд конвенц	40,744.35	.41
Позички членам	384,523.55	3.85	Фонд заломог.	138,309.56	1.39
Реальности	236,339.00	2.37	Фонд народний	9,174.22	.09
Друкарня	9,966.68	.10	Фонд резервовий	14,830.12	.15
			Фонд сирітський	82,234.74	.83
			Фонд обезпеки інвест. і смерт.	94,503.80	.95
			Фонд Зг. Братств	11,112.61	.11
Разом	$9,972,006.73	100,00	Разом	$9,972,006.73	100.00

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ.

З кінцем 31. грудня 1947 року остала готівка	$ 799.72
Відсотки від бондів	491.86
Разом	$ 1,291.58
Інвестовано в державних бондах	503.64
Готівка з кінцем 30. червня 1948 року остається	$ 787.94
Інвестиції в бондах	44,734.29
З кінцем 30. червня 1948 р. остається в тім фонді	$45,522.23

ЗВІТ З ФОНДУ бл. п. С. ЯДЛОВСЬКОГО.

З кінцем 31. грудня 1947 року було в тім фонді	$3,212.75
Відсотки від бондів	39.89
Відсотки з банку	9.74
Разом	$3,262.38

Згідно з ухвалою головного річного засідання з березня 1948 року цю суму перенесено до народного фонду У. Н. Союзу, на видання книжок в память бл. п. Семена Ядловського.

ЗВІТ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ".

Прихід за перший пів рік 1948 року	$43,465.23
Розхід за перший пів рік 1948 року	47,012.67
Недобір	$ 3,547.44
З кінцем 1947 осталося	6,763.61
Остається готівки	$3,216.17

Згадана сума є включена в адміністраційному фонді і є зачислена в загальному майні У. Н. Союзу.

Готівка старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу знаходиться в отсих банках:

Chase National Bank, New York, N. Y.	$105,407.68
Commercial Trust Company, Jersey City, N. J.	59,736.56
Bankers Trust Company, New York, N. Y.	28,950.39
First National Bank, Jersey City, N. J.	33,206.65
Guaranty Trust Company, New York, N. Y.	25,693.32
Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	25,169.56
Irving Trust Company, New York, N. Y.	54,495.98
National Newark and Essex Banking Company, Newark, N. J.	2,368.59
* New Jersey Title Guarantee and Trust Co., Jersey City, N. J.	3,358.45
Public National Bank and Trust Co., New York, N. Y.	42,849.34
Royal Bank of Canada Toronto, Ont., Canada	38,015,17
Ukrainian Savings Company, Cleveland, Ohio.	5,634.12
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	11,716.26
Total in banks	$436,602.07
Cash at hand, Printing and Book store department	34.19
Total in banks and cash at hand	$436,636.26
National Newark and Essex Banking Co., Newark, N. J. Old Age Home Fund and Orphanage	787.94
Total	787.94

Банк означений зіркою (*), це банк заморожений. Заморожений банк в 1948 році виплатив 7½% дивіденди.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

З кінцем 30. червня 1948 року майно старших членів і молодечого департаменту виносить	$9,972,006.73
З кінцем 30. червня 1948 року фонд Захисту-Сиротинця виносить	45,522.23
Разом всі фонди	$10,017,528.96
З кінцем 31. грудня 1947 року загальне майно У. Н. Союзу було	9,676,004.47
За шість місяців в 1948 році збільшено майно У. Н. Союзу на	$ 341,524.49

Крім вище наведеного звіту гол. контрольна комісія стверджує, що невиплачених посмертних запомог є на суму $10,452.92. Вони невиплачені тому, бо не надіслано ще правних документів, потрібних для виплати.

Контрольна комісія стверджує теж, що з кінцем червня 1948 року відділи довгували до каси У. Н. Союзу суму $12,343.30.

Головна контрольна комісія перевела в днях 26—31 липня 1948 р. основну контролю майна, діловодства й організаційного життя У. Н. Союзу за перший піврік 1948, та стверджує, що все те знаходиться в доброму стані.

Дмитро Капітула, В. Гірняк, д-р А. Т. Кібзей, Іван В. Іванчук, Степан Куропась.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОМИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ОРХЕСТРА ЙОСИПА СНІГУРА

ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ДИМИТРІЯ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.
запрошують братні Громади, їх Хори й Організації і місцевих та позамісцевих Громадян на

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 5. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 5, 1948)
В УКРАЇНСЬКІМ ПАВІЛЬОНІ
641 ROOSEVELT AVENUE, CARTERET, N. J.

Початок в год. 3. попол. — Вступ 75 ц. (з фед. под.)

Концерт з виступами позамісцевих і місцевого хорів. Несподіванки. Товариські гри. Змагання й перегони з нагородами. Танці.

До танців буде грати відома Орхестра Йосипа Снігура.

ОРХЕСТРА ЙОСИПА СНІГУРА

„201 українських Народніх Пісень"

Це збірник найкращих наших народніх пісень на піяно зо словами. Ціна примірника в звичайній оправі $2.00. Замовлення посилайте на адресу:
"SVOBODA"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ЖОРСТОКІ СВІТАНКИ

РОМАН (у двох частинах)
кожна по 235 сторін, разом 470 сторін оправлених в твердій полотняній оправі.
Написав СТЕПАН ЛЮБОМИРСЬКИЙ.
Ціна $3.25.
Замовлення враз з належитістю слати до:
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, 3, N. J.

М. Струтинська.

Помилка доктора Варецького

(Оповідання з часів німецької окупації у Львові).

Остання пацієнтка тихо закрила за собою двері, і доктор Варецький остався в кімнаті сам. Він поволі скидав білого кителя, відкрив білу шафу і, акуратно повісивши його, закрив її знову, а тоді підійшов до умивальника. Довго й систематично намилював руки, зливав їх текучою теплою водою, знов намилював. Час-до-часу його погляд піднімався з рук і спинявся у дзеркалі над умивальником, що відбивало його постать до половини грудей, але вираз якоїсь напружености і разом з цим якоїсь порожнечі в цих сірих очах показував, що він себе не бачив.

А дзеркало, так само, як усі ті дев'ятнадцять років, що воно висіло тут, у цьому вибагливо, що-року більш модерно обладнуваному кабінеті лікаря-гінеколога, відбивало образ великого мужчини з сильним торсом і напричуд, по-чоловічому, гарним обличчям „чарівного доктора", як його називали пацієнтки і дразнили колеги, що заздрили його великій практиці.

Саме про тих колег думав тепер доктор Варецький, востанне холодною водою споліскуючи руки та витираючи їх в останній з приготованих на сьогодні малих рушників. Ні, колега Боркун і сьогодні не прийде домовитись про заступство у лікарні та в приватній практиці, про яке так настирливо він, доктор Варецький, просить його уже від місяця. Він викручується, це ясно. А тимчасом...

І перед ним знову з'явилося обличчя, набрякле обличчя з вирячеными, кров'ю набіглими очима оберштурмфюрера поліції СС, Герцога, яким він бачив його востанне, коли платив йому десять тисяч марок, місячний окуп за... Доктор Варецький зім'яв в руках рушник і — що ніколи не бувало — кинув його якнебудь на стілець. — Він думав про дружину.

Перед-учора з нею знову був нервовий припадок. Так, тепер вона була безпомічна, вона була тихіша води, всі дні і усі вечори вона сиділа дома, вона навіть якось крадьки ходила по великому помешканні і стала несміливо, здалеку цікавитись його працею. А раніш...

І перед ним почали з'являтися ті події, що колись коштували йому стільки гіркого почуття, стільки принижения.

Увесь час вона перебувала в колі молодих поклонників, грала з ними в теніс, їздила на лещатах, відвідувала каварні і бари. Навіть народження дитини, в п'ятому році їх подружнього життя, тільки на дуже короткий час змінило її звички: потім була бона, а вона сама виходила найрадніше з великою собакою. А перегодом, вона мала вже кохання. Він розумів це, хоч не зразу, з того, що вона стала обережнішою.

Доктор Варецький докінчував туалету нігтів, але він бачив одночасно сцену, сцену з перед багатьох років: він побачив був її здалеку в товаристві відомого адвоката, її коннаціонала (вона завжди оточувалася тільки людьми своєї національности), і вона теж помітила його. Та вона, очевидячки, не знала, що він її бачив, вона сказала щось у вухо тому, і він зникнув у першому під'їзді. Сама вона з веселим виглядом підійшла до чоловіка. Тоді він не мав уже більше сумнівів.

Він гидував родинними сценами, він не мав, за своєю у-більшеною працею, часу на ніякі родинні драми. А ще ж була дитина, тендітний хлопчик, що так горнувся до своєї елегантної, завжди дискретно напарфумованої, веселої мами. Доктор Варецький не переносив скандалів, тому робив далі усе можливе, щоб назверх їх подружжя виглядало гармонійне. Однак потім...

Тепер він перейшов у свій великий, темно - обставлений кабінет увесь вкритий килимом, що стишував кроки. Він скидав убрання з м'якої бронзової вовни, таке вигідне для домашньої практики, стягав сорочку з сирого шовку і натягав приготовану покоївкою іншу, одягав темносірий костюм, двома вправними руками тонких і міцних пальців хірурга зав'язував перед овальним дзеркалом широченної шафи дискретно - вибагливу краватку. Саме тепер він не хотів показати себе ні крихітки занедбаним. Але, всю цю процедуру, яку він виконував зі зумисною педантичністю, супроводжали думки і спогади, що чомусь нахлинули на нього сьогодні. І одночасно, його критичний розум заставляв його придивлятися до себе самого: чому ті забуті справи набирались знову свіжих кольорів? Невже це був внутрішній бунт, бунт проти того, що йому диктував не тільки інстинкт батька, але й саме найпримітивніше людське почуття?...

А спогади плили...

Колись, одружившися з дочкою бориславського мільйонера, з яким познайомився випадково, підчас своєї спеціялізації в Берліні. У повоєнних роках, він не керувався жадобою золота, а радше перспективою вільної від усяких дрібних грошевих міркувань і клопотів праці. Вона була йому до вподоби зі своїм виспортованим, міцним тілом, зі своїм змислом дивитись ясно і просто на життя: він так боявся скомплікованих подружніх взаємин з жінками, що виросли в затишку провінціональних галицьких домів, з головами повними загумінкових ідеалів та інтересів, і які бажають на силу втягти чоловіка у свій маленький світ. О, вона аж ніяк не тягла його до свого світу!

Він був уже удягнений, залишалося вдягти ще у передпокої нагортку і капелюх.

Поки вийти, він завагався. Потім, він рішучим кроком перейшов малий коридорчик і відкрив ключем автоматичний замок дверей своєї приватної квартири.

Він тихо пройшов передпокоем попри їдальню та попри її кімнату і відкрив двері в глибині, де була кімната його сина.

В невеличкому приміщенні з ясно-синім оббиттям сидів при малому столі посередині юнак років чотирнадцяти і, вистукуючи в срібло оправленим олівцем якийсь такт, начеб надавав телеграму Морзе, читав книжку. Обличчя в нього було гарне, подібне до батькового, і тільки щось у вигнутих, химерних вустах казало про домішку чужої крови. В цілій його ще незграбній постаті було щось м'яке, щось недбале. Та, побачивши батька, він з радісним вигуком схопився на ноги і підбіг до нього: ростом він майже добігав доктора.

— Ти таки зайшов? — питав юнак і мило дивився батькові у вічі, тоді, як доктор Варецький стурбовано придивлявся до синового обличчя, блідішого ще на один відтінок. Може ти сьогодні вільний, не йдеш до лікарні? Ми могли б заграти у шахи, або...

Він дивився тепер на батька напружено, чекаючи відповіді.

(Дальше буде).

ЗОЛОТА РІЧНИЦЯ ГОСТЕЙ.—Волтер С. Мак, предсідник підприємства Пепсі-Кола, є господарем при крайній короваю Золотого Сесілля на обіді для супружих пар, повінчаних в 1893 р. Річницю улаштовано на час Золотого Ювілею міста Ню Йорку. Найстаршою супружою парою між ними є Август Генрі Рокер, 79 років і його жінка Гелен, 74 років життя, з Лонг Айленд Сити (на правім боці), а Гері С. Айерс, 71 років, і його жінка Едита, 70 літ, в Риджфілд Парк, Н. Дж.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РІЧМОНД ГІЛ, Н. Й.

Зі срібноо весілля на скитальників.

Дня 23. травня ц. р. обходили срібний ювилей свого подружжя громадяни Стефан і Стефанія Шіпка з Річмонд Гіл, Н. Й. Цю милу несподіванку завдячують ювилити їх дочці Олесі і синові Володимирові, котрі так гарно уплянували цей ювілей. Під час вечері промовляли новоприбувші скитальники: проф. Кульматицький та інж. Баран, що глибоко зворушили серця присутних, описуючи положення скитальників і всего українського народу. Відтак переведено збірку на скитальників, котра принесла суму $37. Гроші вислано до ЗУАДКомітету у Филаделфії.

Зложили: по $5: С. Шіпка, Ф. Матлай; В. Цісик $3; по $2: Чарнецький, Карпець, Костишин, Небожинський, Кривокульський, Філіпс; по $1: проф. Кульматицький, інж. Баран, Клеман 1, Клеман 2, Орлан, Генега, Суский, Бені, Мандик, Корбатюк, Грицишин і Н. Н.

Товстмайстер.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕВЯТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

ПАНІ РОГАЛЬСЬКА І ПРОГРЕСИВНІ ЧАСОПИСИ.

(У. Т.). — Редакція „Української Трибуни" в Мюнхені, Нім., одержала від Катерини Рогальської, (Келгарі, Альберта, Канада, 106, 12 Стріт НЕ) листа, текст якого подано без змін:

„Прошу Вас заперестати дальшу посилку газет як рівнож книжок, котрих я не бажаю читати і Вас о них не просила. Ви дуже помилились; я такого сьмяття і хламу не бажаю видіти в своїй хаті, я читаю і передплачую Українські Прогресивні Часописи тут в Канаді, як рівнож з Радянської України".

Від себе редакція У. Т. дає такі завваги:

Як виходить з листа, авторка належить до категорії „товаришок", і їй мабуть дуже хочеться обізнатися з прогресивними явищами найбільш прогресивної поліційної інституції світу — НКВД. Радимо подібним блудним синам і донькам українського народу в Канаді і в інших краях чимскорше подбати про „афідавіт" до „найдемократичнішої" колонії прогресивної Росії, яка нині є Україна. Може товаришки рогальські тоді ознайомляться з прогресивною розбудовою Колими, Далекого Сходу, Полярної Півночі... В 20 роках учасники т. зв. Колонії Майн-Ріда, яка складалася з канадійських українців, мала вже нагоду вивчити Сибір, куди не надходять „сміття і хлам" українських національних газет.

НОВІ КНИЖКИ З ЕВРОПИ

І. Мазепа: **Підстави нашого відродження.** Ціна ________ $1.20
О. Данський: **Хочу Жити!** Образки з німецьких концентраційних таборів, ілюстрована ________ 1.25
Іван Багряний: **Тигролови,** роман, том 1 і 2. ________ 2.00
Б. Романенчук: **Українське письменство** (міміографія) __ .50
Дмитро Чуб: **Шевченко в житті** ________ .50
Докія Гуменна: **Куркульська вілія,** збірка новель ________ .25

Замовлення враз з грішми слати на адресу:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346. (81-83 GRAND ST.) JERSE CITY 3, N. J.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

BUY YOUR EXTRA SAVINGS BONDS NOW

PROTECT YOUR FUTURE

ДОМИ І ФАРМИ

8-фамілійний мурований дім, з двома шторами, 627 Іст 6-та вулиця, Ню Йорк Сити. Ціна для скорої продажі $8,900. Половина готівкою.

Рівно ж маємо на продаж інші доми і фарми та склепи, салони, делікатессени, гросерні — в місті і поза містом.

Асекуруємо доми, автомобілі, меблі, вікна і так дальше. Також асекуруємо на посмертне в найбільших компаніях. Маємо нові асекураційні полиси від народження до 60 років. **Наше авто безплатно для ваших обслуг.**

Висилаємо каталог безплатно.

Продаєте, чи купуєте, всі ідіть до:

STEPHEN D. SATZEWICH

32 E. 7th STREET NEW YORK CITY

Phone GRamercy 3-0713

БОГДАН ЛЕПКИЙ

МОТРЯ

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ

Том I. і II.

Сторін 491, в гарній твердій люксусовій оправі.

Ціна $4.00.

Замовлення враз з належітістю слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

СПОГАДИ ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ

ЧАСТИНА ПЕРША

Дуже цікаві спогади нашого славного дірігента.
367 сторін друку. Ілюстровані.

Ціна $2.50

Замовлення слати враз з належитістю до:

"SVOBODA"

P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

ВИПРОДАЖ ПОВІСТОК

1. Вільний Чоловік і інші оповідання, С. Костів 40 ц.
2. Збірки повісток ________ 10 ц.
3. Людоїди — С. Костів ________ 25 ц.
4. Росія й Україна — Михайленко ________ 15 ц.
5. Оповідання Куліша ________ 15 ц.
6. Сплачений Довг — Лепкий ________ 20 ц.
7. Починок — Лепкий ________ 15 ц.
8. Навернений Грішник ________ 20 ц.

Разом за ціну $1.00

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

МЕНЕ ВЧИЛИ ЗРАДИ...

Книжка про діяльність комуністичної пятої колони в Канаді.

Написав **Іван Гладун,** бувший комуніст і студент Ленінського університету в Москві.

Кожний свідомий українець обовязково повинен цю книжку прочитати. Сторін 50, ілюстрована. **Ціна 20 ц.** Для книгарень звичайний опуст.

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE

722 McIntyre Building,
WINNIPEG, MAN., CANADA

ТАРЗАН, ч. 1900. Тарзанова нагода.

Як лише Тарзан переніс перелякану дівчину через поріг, два сторожі засунули браму.

Опинившися в домі Гідзела, Неда пригадала собі ради Тарзана і швидко „прийшла до свідомости".

„Вбери її в відповідний одяг як капітанову суджену" — наказав Гідзел.

„Йди невільнику" — промовив пірат — „і скажи священикові, що він має привести хор і перевести шлюбний обряд".

На ці слова очі малпочоловіка засяли новою думкою.

ПОШУКУВАННЯ

АННА КЛІМКОВИЧ КОЗЕЛЕЦ, дочка Семена і Софії Клемкович з Отинивич, Україна, шукає **МІЛЬКИ КУЧИР** з Барочич, Городище Крулевське, дочки Михайла і Еви Басамак. Хто про неї знає, або вона сама, хай пише:

ANNA KLIMKOVICH KOZELETZ
443-5 East 184th St., Bronx 57, N.Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. **Офісові години: В будні 10—7 P. M.**

ІВАН КОВАЛЬЧИК

FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:

JOHN KOWALCHYK

129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

Comfortably air-conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.

Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за ____ $150.00

У випадку смутку в родині кличте:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762

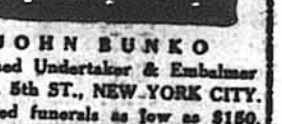
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребами по ціні так низькій як ____ $150

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577